

חת"ם סופר מסכת עבודה זרה.

רש"י פי' צונק סנהדרין ע"ג ע"א דוקא אג"ש מופנה לוקין אצל סאינה מופנה לא:

מועצה ערופה מ"ש חוקי משומשי מושמשי גמר פי' אחר סדיני דמות גופי אקור זהנאה שזו סוכל לילך דגס מושמשי מת אקורי' כמו מושמשי ע"ז אצל אי לא הוה דעיני דמות גופי אקור זהנאה לא סוכל לילך מושמשי מת מוקרא דמושמשי ע"ז וק"ל:

כפרה כתי' צ"י צקדש"ס דעת חוקי' כרה כיה ע"א דערד הנות מותר זהנאה כשזר קדש"י אחר כפרה ע"ש ו"ל א"ג דכי חוקי סנהדרין מ"ח ע"א דלא גרע עיר מוחכריכי' י"ל אלא מנעמה מי שנות צולצושי' ובי' יאקור ועכ"ל כיון שאינו מוכון לקוצרו צאחתן מלוצושים איכס נחפסי' צחקריכי' וה"כ אס דעתו להפשיטו העור לנעושה שטיחין ולקוצרו צלי עורו צחקריכי' אחרים י"ל העור לחולין מיהו קשה ומפיק דעייחוכי' ק"ל לרב ולרבא דאפי' עער הומת אקור זהנאה וכהי' רבני' מתייר משום דאין השער צכלל מיתה ואפי' כדחק ונאמר גם עיר אינה צכלל מיתה מינו תיקשי לרב ולרבא וכן הקשה צחשי' רצ"א, וי"ל דצ"ל"ה לרי"ך להצין מ"ש חוקי' דערד ענגלה ערופה שרי דכפרה כתי' זה כקדש"ס הא דרש"י ג"כ ע"ס תהי' קצורחה לאוקרה אחר מיתה ו"ל דקרא דגס תהי' קצורתה לא צ"א אלא לומר לאשוקי' דלא כינחא משענשה מלתה אין מעלין צו קומיל עדיין איקורח קנאז עליו ומחלה לא נאקרה עורה דקדש"ס שרי' רחומה גם עתה לא תאקר עורה ואף ע"ג דדרשי' צפיק דחולין הערופה כשהיא שלימה י"ל גם כשמופשיטין עורה מוקיים כשהיא שלימה כ"ל ואיכ' תינח למוצי' דקיי"ל כרי ינאי דנאקרה מתי"ס דכפרה כתי' זה איכ' גם אחר מיתה לא נאקרה עפי' מואקר ה"י איקורה צחיי"ס אצל רבא הא פליג הסם וק"ל לא נאקרה מתי"ס ולא דריש כפרה כתי' זה כקדש"י ורק ע"ס תהי' קצורתה קדריש ואין לחלק צין צטרה לעורה ואפי' עברה נאקר וא"ש רב ורבא דספיק דעייחוכי' אצל עולא אמר ר"י דגור שמוא יעשה שטיחיה לחפור ק"ל כרי ינאי ובהלכתא וא"ש וצוה א"ש דפסק רבנ"ס היתר צטער הומת דלא כרבא משום דפסק כרי ינאי כ"ל וא"ג דרבנ"ס מושמשי עיר הומת אקור זהנאה מן התורה אפשר ק"ל צענגלה ערופה עורה אקור מוקרא ערופה כשהיא שלימה ועיי' חוקי' צחיי"ס ע"ג ע"ז ק"ל כחוקי' כתי' לאשוקי' חוקי' צ"ק ירד ע"א מ"ש:

פשיטא משום דאחונין פקע לי וכו' רבנ"י כעבורר צוה על הנזר שכי' חונן לא פקע מיכי' איקור י"ן והוא פשיטא והנה לכאורה י"ל צדאי' אי גזרו פתן פתן וי"ן על החפץ כיון שנאמר חו לא פקע אצל הוה ס"ד שלא אקרו החפץ אלא אקרקפתא דגברא שאקרו חז"ל לישראל לאכול פתן ולשתות י"ן משום חטות אצל החפץ לא נאקר ולפי' אי החונין ואין צו משום חטות ה"י מותר הכי הוה ס"ד וקומ"ל דהפך נאקר ואי כפ"ל לתצט"ל לרי"ך ק"י לצט"ל ואי החונין לא פקע איקורא מיכי' ואיכ' טובא קומ"ל ונאי פריך פשיטא וי"ל דהא י"ן אקור זהנאה משום לתא דין שנתכנך וספיר קשה פשיטא דלא פקע איקורא מיכי'. ואמנם הטור כ' דצוה"י שאין הגויס רב"ל לכנך טהגיס היתר הנהא צכל קתס י"ס א"ג ע"ג שכי' מועצ' שיהי' שוגגי' ואל ייה' מתידי' מינו לפי שגגה שלהם הוה ס"ד כ"ל דכסתחונין פקע לי איקורא קומ"ל הטור שזו ראיתי כי קרוב לזה כי הצ"ח וכוון הוא:

ת"ר י"ן מוצטל וכו' ל"ע פשיטא כיון דנתצטל פקע לי איקורא והכא לא שייך למימר דלתא לדיקא הא י"ן מוצטל שלנו שציד דהא לא מפרש שנתלחו י"ן למידיק מיכי' הא שלא ה"י תחלתו י"ן מותר ועיי' הר"ש לנדיק הכי אלוונתא:

אנומלין י"ן דצט ופלפלין ומצואר צפוסקים עפי' הידועלמי דמותר והנה י"ן וחארני"ט כ' ח"י דאקור צמוגע גי' דצעי' כשתנה טועמו לטעם אחר שלא יורגש שהוא י"ן וכמו שזר שזר"י שלנו ע"ש צו שעוריס כדי אכילה פרס ומחייב עליו כרת צפוסא ואין שום אדם מרגיש צו טעם שעוריס כי הפך לטעם אחר לגמרי וצ"ן כה"א גזי' אין צו משום מנגע גוי אצל כל שטעם י"ן כרגש אלא כשתנה ונעשה מר אז מחוק לא מוקרי כשתנה וכוון הוא אך מ"ש הגאון למה לדיק דצעי' כשתנה שנו ולא יקרא עור עליו ע"ס וחארני"ט ויי"ן וליתא דא"ג דכרפס אנומלין הגייקא צככ מוקוס יינומלין ופי' צערוך ערך יינומלי שהוא י"ן מלי פי' תערוצר דצט ע"ש הרי קרא שנו י"ן אפי"ה כיון כשתנה טועמו מותר:

משום גלוי כל סכנתא הוה איקור דאורייתא מוקרא ושומרתס מואד לנפשותיכס כ"ש רבנ"ס צהלכות רולא ושומרת כפס ומוטל על החכמים להשגיח על זה מוקרא והוה על"ך דמיס עיי' מ"ק ה"י ע"א, וצפ"ק דחולין חומירא סכנתא מואקורא הייט שלא להקל ומספק אי ס"ק דצאיקורא הקצ"ה ויתר שאפי' אירע שידון לו דבר איקור מינו רחומה שרי' צכ"ס וצ"ו אין אחריותו עלינו מואיכ' צככנתא אי"ל להשגי' כפ"ס, וכראה היה ציעול צרו צצ"ס אפי' אי צאלק לא צגיל מנועם ה"ל

יושב הכרובים לפנים פטרות המסך.
ד"א יזכני לרדם בית אלקים ולעבור בסך.
ואם אין בבית כי אם שטן אסך.
ד"א בחסדו יפשיחני שטן ששון בהלכות י"ן נסך:

א"ר דברים על ככרים וכו' והחונן שהיה תחלתו י"ן לכאורה ה"י כראה דלא מוצעי' חונן ומחלתו כגון טנה סכל הענבים ה"י צוקר פשיטא שאקור זהנאה כ"ש ר"ס פשיטא וכי צאוחו טנה לא ייה' כסך ומ"ש הריצ"א ונה צכך והלואי ויטהרו לקימו כי כונת ר"ח וכי צאוחו טנה לא יכסכו לע"י רלשית תירושס כדרכס ועיי' צ"י דמשמע דהרצ"א אעפ"י שפקפק על חונרת ר"ח צחונן מינו צצוקר מודה לי' והייט מנועס הי"ל ואיכ' לא מוצעי' חונן סתחלת גדול חונן שאקור זהנאה אלא אפי' ה"י תחלתו י"ן ונעשה חונן מינו אקור זהנאה אלא לקנין צ"ן מוצטל שה"י תחלתו י"ן לא שייך לפרש כן:

דב' תי"ט מלשון רש"י משמע דחונן שלא ה"י תחלתו י"ן אלא ככרי צין חונן מישראל אינו אקור זהנאה אצל צטתי מיתה אקור ע"ש ודקדוק כזה י"ל ג"כ מלשון רש"י סוף העמוד ג"י י"ן מוצטל ע"ש ו"ל הא דשמואל וצלט הי"ט צמוגע גוי צחונן וי"ן מוצטל שלנו מותר אפי' צטתי אצל אוחו שציד גוי אקור צטתי, וי"ל הכרה גדול לזה לפי מה שהקצ"ר רבנ"ן דלא חשו לקתס י"ס שמוא נכטו הגוי לע"י דאלו כן לא הוה מוצעי' לישראל דוקא ציי"ט של ישראל מוקר כפשו לכצד ע"י צטל ישראל אצל י"ט של עולמו אי נככי' לא מוצעי' לי' אך כיון שצבר אקורס צטתי משום צתתי"ס אי לא יאקורס גם זהנאה יאמרו י"ן שנתכנך מושט כמי' מותר זהנאה ע"ש והשתא קשה ומ"ל לרב א"ש דחונן וי"ן מוצטל מותר להפקיד משום דלא מוככי' דלמוא צטל ישראל מוקר כפשו ומכך אפי' חונן וי"ן מוצטל מינו חונן וי"ן מוצטל של עולמו מותר דאלו הוה מוכך לא הוה מוצעי' לי' וכיון דחיתון ואקור צטתי לא שייך צ"י לונה יאקרנו זהנאה א"ג כ' מוכח דפשיטא לי' לרב א"ש דאקור צטתי משום גזירת חיתון ואי קיד שייך צ"י ניסוך הי"ל לאקור זהנאה צכל קתס א"ג כ' ניסוך לא שייך צ"י ככלל ומותר להפקידו צחיתס אי ומוכרח כ"ל:

ועורות לצוצין ל"ע ונעם מ"ש דצקרבני גצה לא נאקר טיי' הקרבן הייטו העור וגם לא הפרש א"ג דדאי כ"חא לי' צנפתי דקרבני, ולמה צתקרבני ע"ז נאקר העור והפרש וי"ל א"ג דהערד והפרש ש"י ונפתי התקרבני הוה מינו לבצר לא נאקר אלא צטר התקרבני עולמו ולא מוכשירו כ"ש חוקי' צדה כיה ע"א דלעולם אין פור צכלל צטר א"ג ריצה הכתוב צפירוש כמו צטור הנסקל דריצה אה צטור הנפל לצטרו ע"ש. והנה מינו לא נאקר פרש שזר הנסקל שאפי' טפל לצטרו לא הוה דצור הנסקל לא כ"חא לי' צנפתי, אמנס צעי' דכתי' לא ידנך צידך מואומה ומושמשי האי מואומה מוצעה הנפל לע"י ותקרבנות כמו דמורה אה צטרו ג"י שזר הנסקל אלא צטור הנסקל כהי' העור הוה טפל פרש אפי' טפל לא הוה אצל צעי' דכ"חא לי' צנפתי הוה פרש טפל כמו עור וכהי' צקדשי' שמויס לא נאקר הנפל מינו צתקרבנות דאיכא ריצי' הייטו מושמשי מואומה אקרי' גם הנפל והייטו העור שהוא כ"י והפרש שהוא כפתי' כל זה י"ס לצוצין מלקמן ל"ד ע"ג ונה ש"ס לעי"ן צחוקי' כדה כיה ע"א הי"ל יצואר לפיכ"ו אי"ה:

י"ן ומ"ל הקשו חוקי' למה לי קרא תיפוק לי' דה"ל תקרבני ולפע"ד כהי' דקש"י אהמקטן שהקשה ומ"ל הלא לא גרע מתקרבנות אצל קרא לא מייח"ר דהוה קד"א דוקא צפתי ע"ז מיתסר אצל המושכשך שלא צפתי ע"ז לא מיתסר וברדיתא לי' לרצ"צ כ"ע ע"צ קומ"ל דישחו י"ן כסיכס אפי' שלא צפתי ע"ז אקור עיי' חוקי' צנת י"ז ע"צ ד"ה על וכו' ולרצ"צ דק"ל צאומת אין מוככי' אלא צפתי ע"ז צל"ה לקימו דק"ל טוואת ע"ז דאורייתא ואילטריריך לטיעורא צכזית ולא צרציעית כ"ש חוקי' לקון למיד ע"צ ד"ה ונוט"ל וכו'. והדרכא צי מוש"ס חוקי' חולין וי' ע"א ד"ה לפתי ע"ז וכו' ע"ש דדאי כל תקרבני נאקר אפי' שלא צפתי ע"ז רק לא ה"י רבילין אלא צככשך י"ן מנועס שכי' חוקי' צצנת י"ז ע"צ הי"ל. ואיכ' לא הוה לרי"ך קרא לרבנן אצל לרצ"צ א"ש דאילטריריך לטיעורא דכ"ת:

זב"ח גופי ומ"ל דכתי' וילמדו וכו' כראה לאו דמדצרי קבלה ילפי' אלא כ"ש רבנ"ן צהשגותיו לסי' הומ"ת לאין סוף ס"י ק"י דלוקין על אכילת תקרבני מוקרא פן תכרות צרית וקרא לך ואכלת מוצחו ופן לאו הוה ולוקי' עליו ומדצרי קבלה ילפי' דהאי ואכלת הנאה הוה דאתקס למה ע"ש ו"ל ואכלת אינו צכלל כל מוקוס שנאמר לא תאכל איקור הנאה וכ"ש חוקי' פסחי' כ"ח ע"צ ד"ה כל מוקוס וכו' ע"ש:

שם ע"ס וענגלה ערופה אינו מופנה דצקוק פ"ק דצ"צ ילפי' מותנות ע"ס שצכשיקה ממה וצטלמי וי"ק ילפי' מותקצר ע"ס שאין משהין מנוות הנשים אלא קמוך למה צורה וי"ל משהיה לא מחייב רבנ"ס מלקות אכנה ממהות ומתקשה צו משנה למוך צהלכות אצל ע"ש דהנה